

Forslag til Inatsisartut beslutning om at Naalakkersuisut til FM2016 pålægges at udarbejde forslag til ændring af relevant lovgivning, således husstande med en årlig husstandsindkomst under 400.000 kr. fritages for betaling af kost og logi på patienthjem for medrejsende pårørende.

(Medlem af Inatsisartut, Anton Frederiksen, Partii Naleraq)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for, at familiemedlemmer til patienter med en akut sygdom, som indlogeres på Patienthjemmet i København, fra og med 2016 kan få opholdsudgifter, i forbindelse med opholdet på patienthjemmet, dækket af det offentlige.

(Medlem af Inatsisartut, Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed, samt for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender)

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut, Anthon Frederiksen og medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen for deres forslag, som begge har til hensigt at give pårørende bedre muligheder i forbindelse med ophold på de grønlandske patienthjem både i og udenfor Grønland. Begge forslagsstillere har et ønske om, at give langt flere borgere mulighed for at kunne bo tæt på deres pårørende, når de skal til behandling udenfor deres lokalområde. Begge af forslagene forholder sig alene til kost og logi ikke til rejseudgifter.

Naalakkersuisut er meget optaget af, at sundhedsvæsenet virker ud fra borgeren i centrum. Det står direkte i koalitionsaftalen.

Patienter har ret til en pårørende ledsager ved evakuering i forbindelse med akut listruende sygdom. Det er den til enhver tid behandlende læge, der afgør hvorvidt der er tale om akut livstruende sygdom. Sundhedsvæsenets forpligtigelser vedrørende ophold og forplejning ophører når patientens tilstand ikke længere skønnes at være akut livstruende. Børn under 18 år har altid ret til en pårørende ledsager.

For den gruppe der ikke er omfattet af de eksisterende muligheder har ikke direkte mulighed for at få dækket de udgifter, der måtte opstå, i forbindelse med en pårørendes akutte sygdom, medmindre man enten er omfattet af offentlig hjælp eller førtidspensionslovgivningen. Har man evne til at forsørge sig selv, må man som udgangspunkt selv kunne bære de udgifter, der måtte afstedkomme af en pårørendes alvorlige sygdom.

Såfremt man er modtager af offentlig hjælp, er der i henhold til lovgivningen mulighed for at kommunalbestyrelsen kan yde hjælp til betaling af rejseudgifter i forbindelse med nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller død og begravelse. Kommunalbestyrelsen afgør ud fra en konkret vurdering af den enkelte sag, om det anses for nødvendigt, at indhente en lægeerklæring.

I henhold til førtidspensionslovgivningen er der ligeledes mulighed for at kommunerne ved et skøn tildeler et personligt tillæg. Det er kommunen, der tildeler personlige tillæg, og det er kommunerne der fastsætter forskellige retningslinjer for udbetaling af løbende personlige tillæg. Det skal bemærkes, at kommunen alene kan fastsætte vejledende retningslinjer om tildelingen af personlige tillæg, og der i hvert enkelte tilfælde skal foretages en individuel vurdering af førtidspensionistens behov. Som typiske eksempler på engangsudgifter, hvor det kan være relevant at yde et personligt tillæg kan nævnes briller, beklædning, bohøve, særlige hjælpemidler, rimelige rejseudgifter og lignende.

Under EM 2012 blev der omdelt en redegørelse om patientledsagelse, som redegør for økonomien i forbindelse med rejser, kost og logi for ledsagere. Der var i 2012 ca. 4.500 patienter, som skulle rejse fra deres lokalområde til behandling. Af de 4.500 patienter havde ca. 800 patienter ret til at få en ledsager med. Der var således ca. 3.700 patienter, der ikke havde ret til at få en ledsager med. Skulle de 3.700 patienter have haft en ledsager med betalt af det offentlige ville det i henhold til cirkulære nr. 17, om betaling for sundhedsvæsenets ydelser, have betydet en merudgift på mindst 20 mio. kr., alene i forhold til kost og logi.

I det ene af de fremsatte forslag foreslås det at det alene er medrejsende pårørende i husstande med en indtægt på under 400.000 kr. der fritages for betaling af kost og logi i forbindelse med ophold på patienthjem. Det er ikke muligt at opgøre, hvor mange ledsagere, der har en indkomst på under 400.000 kr. årligt og dermed heller ikke muligt at opgøre, hvor meget en sådan ordning vil koste. Omkostningen vil maksimalt være 20 mio. kr. årligt.

I det andet forslag er det primært forholdene for pårørende på patienthjemmet i København som der ønskes forbedret. Idet gruppen af patienter der sendes til Danmark ca. udgør 25 % af dem der sendes til behandling udenfor eget hjem, vil de årlige omkostninger ud fra redegørelsens patientgrundlag være ca. 5,5 mio. kr. årligt, hvis pårørende skulle kunne ledsage uden at skulle betale for kost og logi og indenfor patienthjemmets kapacitet.

Naalakkersuisut prioriterer sundhed højt og arbejder på, at nedbringe ventelister og gøre behandlingen af misbrugere mere fleksibel ligesom det står i koalitionsaftalen. Naalakkersuisut arbejder ligeledes på et generelt løft af det sociale område, med et presset økonomi, vil Naalakkersuisut prioritere at arbejde for behandling og forebyggende initiativer for udsatte, herunder børn og unge.

Den pressede økonomi muliggør dog ikke, at Naalakkersuisut kan prioritere midler specifikt til ledsagere til patienter. Naalakkersuisut arbejder i stedet på at sikre, at behandlingen kan foregå så tæt på borgerens eget hjem, at forbedre sygdomsbehandling og på at fremme befolkningens sundhed via forebyggelse.

Med ovenstående bemærkninger indstiller Naalakkersuisut, at både forslag nr. 58 og 115 forkastes.